

LÖKÖSHÁZA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

GAZDASÁGI PROGRAMJA

2025-2029.

Bevezető

A gazdasági program elkészítésére Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-ban meghatározottak alapján kerül sor.

A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szólhat.

A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten határozza meg mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok figyelembevételével – a megyei térségi koncepciókhoz illeszkedve – az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A képviselő-testület a jelen gazdasági programban meghatározottakat figyelembe veszi minden gazdasági jellegű, a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére vonatkozó döntésnél, különös tekintettel az éves költségvetési rendeletek elkészítése és összeállítása során.

A gazdasági programban meghatározott célok eléréséhez a képviselő-testületnek az alábbiakra kell koncentrálnia:

- I. a célkitűzések egymásra épülő megvalósítására,
- II. a szükséges anyagi források és eszközök megteremtésére.

Az anyagi eszközök megteremtéséhez nem elegendő az évről-évre keletkező források (pl. állami támogatás, helyi bevételek) megléte, hanem szükség van:

- a pályázati lehetőségek felkutatására és kiaknázására,
- az önkormányzat sajátosságaira támaszkodva új lehetőségek keresésére,
- a meglévő források nagyobb mértékű kihasználására.

Az Mötv. megteremtette annak a lehetőségét, de egyben szükségességét is, hogy a választott képviselő-testület, mint hatalmi szervezet és az általa létrehozott intézményrendszer, mint igazgatási és ellátási szervezetek képesek legyenek a területi igényeket megfogalmazni és kielégíteni, odafigyelve a területükön élő lakosság igényeire és elvárásaira. Az önkormányzatok megalakulásától eltelt több mint 30 év bebizonyította, hogy az önkormányzatok kellő gazdasági tudnak lenni az adott területek feladatainak úgy a hatalmi tényezők területén, mint az igazgatási feladatok, de a társadalom és a gazdaság szempontjából igen fontos szerteágazó szolgáltatási területeken is.

Lőkösháza Község Önkormányzatának Képviselő-testülete ennek érdekében nem csak rövidtávon, hanem hosszabbtávú stratégiai elképzelések mentén is megtervezi, és a tervek alapján végzi feladatait.

Ez a tervező munka folyamatos előregondolkodás részeként kerül megfogalmazásra az egyébként törvényi kötelezettségként is megfogalmazott gazdasági program kialakítása, amely az eddigi önkormányzati létből folyó tapasztalatokat is kihasználva megtervezi a község lakossági igényeire, adottságaira, a gazdasági és társadalmi szereplőinek elvárásaira alapozott fejlesztését és működtetését. Mindezek figyelembevételével és tekintettel arra, hogy ma már a jogi szabályozás részben kötelező keretet is ad a gazdasági programok kialakításának, Lőkösháza Község Önkormányzata egy olyan elképzelésrendszeren alapuló gazdasági programot kíván végrehajtani az elkövetkezendő időszakban, amely Lőkösháza község területét, az itt élő lakosságot, az itt működő vállalkozásokat, társadalmi szervezeteket a jelenleginél jobb helyzetbe

kívánja hozni és differenciált, de az igényeket messzemenően kielégítő szolgáltatásokat kíván létrehozni. Természetesen látni kell azt, hogy a gazdasági program végrehajtása csak az önkormányzat forrásaiból nem valósítható meg, ennek megfelelően igénybe veszi a lehetségesen bevonható forrásokat.

Az önkormányzat eddigi működése során megkísérelte folyamatosan megőrizni azokat a szolgáltatásokat illetően ezen szolgáltatások színvonalát, amelyekhez a területen élők úgy magánszemélyként, mint vállalkozások munkavállalóiként vagy tulajdonosaként megszoktak, illetve elvártak.

Jogszabályi környezet

Az önkormányzatok számára az Möt. 116. §-ban gazdasági program készítését írja elő. A törvény szövege alapján a gazdasági program egy integrált szemléletű, a térségi összefüggéseket figyelembe vevő tervezési folyamat végeredményét jelenti, mely tartalmazza a kötelező és önként vállalt önkormányzati feladatok biztosítására és azok fejlesztésére vonatkozó elképzeléseket. Ki kell térnie továbbá, az általános fejlesztési elképzelésekre, a munkahelyteremtésre, a településfejlesztési és az adópolitika célkitűzéseire és feladataira. Jogszabályi oldalról egyértelműen a fejlesztési elképzelései mellett a közszolgáltatások biztosításának jövőbeni kereteit és az önkormányzat különböző helyi, tematikus politikáit is megfogalmazó munka elkészítése a fő cél.

A gazdasági program célja

Lőkösháza Község gazdasági programjának legfontosabb feladata, hogy összegezze, rendszerezze és koherens egységként láttassa mindazokat a törekvéseket, célokat és eszközöket, melyek Lőkösháza Község Önkormányzata Képviselő-testületének szándéka alapján a település és lakói jobb életminőségét szolgálják. Miután az adott térségben, a településen élők jövőjét, jólétét számos, a helyi döntéshozók akaratan kívülálló tényező is befolyásolja, jelen dokumentum azokra az elemekre koncentrál, amelyekre az önkormányzatnak hatása van a gazdaságfejlesztés, a humán erőforrás fejlesztés és a környezetminőség javítása terén.

A program hosszú távú célja a **település népesség megtartó képességének növelése**. Ennek helyi eszközei elsődlegesen:

- a települési alpinfrastruktúra teljes kiépítése bel, és külterületen egyaránt,
- vállalkozóbarát önkormányzati környezet kiépítése,
- megfelelő nyitottság megléte a térségi szemléletű együttműködés mind a közigazgatásban, mind a szolgáltatások jó színvonalú ellátásában, a gazdaságfejlesztésben, turizmusban, szolgáltató szektorban,
- az életminőség javítása,
- a helyi gazdaság versenyképességének fokozása,
- az egészségügyi, oktatási, szociális alapszolgáltatások helyben történő biztosítása,
- a kiegyensúlyozott közbiztonság megteremtése,
- a szolgáltató szektor alap ágazatainak működtetése pl. pénzügyintézet, bankautomata, élelmiszerbolt, üvegviszaváltó, lottózó é postai szolgáltatás stb.,
- szélessávú internet elérés a Lőkösháza teljes közigazgatási területén,
- kiemelten fontos a most megvalósult vasút pálya fejlesztéséből adódó gazdasági lehetőségek kiaknázása.

Helyzetelemzés

Lőkősháza Dél-Alföldön helyezkedik el, Békés vármegyében. Dél-békési térség szélén fekszik, közvetlenül az országhatár mellett, a Budapestet-Bukaresttel összekötő villamosított vasúti fővonal mentén, a Gyula-Battonya útvonal nyomvonalán, Kevermessel és Elekkel, a határ túloldalán pedig Kürtössel (Curtici) határos.

Az idők folyamán több közigazgatási egységhez tartozott, így 1000 és 1552 között Zaránd megyéhez, a török hódítások után 1552-től 1680-ig a temesvári vilajet, majd ezután 1790-ig Arad vármegye része volt a térség. Ezt követően II. József új szervezeti elképzeléseinek megfelelően egyesíti Csanád, Csongrád és Békés vármegyét. Az uralkodó halála után a térség ismét Arad vármegyéhez tartozik egészen 1850-ig, amikor ismét tíz évre Békés vármegye részévé válik. **1949. január** elsejétől lett önálló település.

Békés vármegyében a demográfiai és gazdasági adatokat tekintve is országos szinten sajnos az utolsók között vagyunk. Vármegyei kitekintésen a Gyulai járás részeként a vármegye fejlettebb régiójához tartozunk. Ennek ellenére a település demográfiai adatai hasonlóak az országos és a vármegyei tendenciákhoz. A község demográfiai helyzete csökkenő tendenciát mutat. A jelenlegi lakosságszám 2024. január 1-i KSH adat alapján 1623 fő. Az évek óta csökkenő népességszám jellemzően a fiatalok elvándorlásából és az időskorú lakosság körében magas halálozási számból adódik. A közösségi közlekedés jó elérhetőséget biztosít mind a járási székhelyre, mind pedig a megyeszékhelyre Békéscsabára. Lőkősháza európai viszonylatban is kiemelkedő vasúti vonalon fekszik, mely a település létrejöttét is eredményezte a 19. század második felében. Ekkor épül meg a Szolnok –Arad vasúti vonal, akkor még két pályával, mely a térség gazdasági központjait közötté össze. **Lőkősháza a létét a vasútvonal létrehozásának köszönheti, és a vasút hálózat jelenlegi stratégiai fejlesztésével további jelentős fejlődés indulhat el a térségben nemcsak magyarországi, de uniós szinten is. Ez Lőkősháza fejlődését jelentős mértékben növelheti majd az elkövetkező időkben. Erre kiemelt figyelmet kell fordítania a mindenkorai település vezetésének.**

A település intézményi ellátottsága a vármegyei átlaghoz képest igen jónak mondható, ugyanis a község a működéshez szükséges valamennyi alapellátási formát helyben biztosítja, egészségügyi szolgálattal (háziorvosi alapellátás, fogászati ellátás, körzeti védőnői szolgálat) rendelkezik. **Településünkön Békés vármegyében elsőként hoztunk létre mini bölcsődét, működik 3 csoportos óva, és 8 évfolyamos általános iskola. Az intézmények műszaki állapota az elmúlt évek alatt jelenősen javult, minden épület hőszigetelt, zöld energiát használ és klimatizált is.** A Gazdasági Program összeállítását befolyásoló tényezők:

- a kormányzat gazdaságpolitikája,
- a vármegyei, ezen belül a járási területfejlesztési operatív program,
- nemzeti és EU-s pályázati források,
- a település adottságai, a lakosság összetétele, igényei,
- az önkormányzat vagyoni helyzete, jelenlegi, illetve várható pénzügyi kondíciói,
- a polgármesteri program,
- a képviselő-testület és a bizottságok javaslatai,
- a településen működő intézmények és szervezetek javaslatai, elvárásai.

Lőkösháza község gazdasági helyzete és várható változások:

Jelen településvezetés 2010 ősze óta kapott felhatalmazást a lőkösházi lakosoktól. **2010 őszére az önkormányzat súlyosan eladósodott.** Folyószámlahitel és működési hitel nélkül nem is volt képes működni. Sokszor voltak likviditási problémák is az önkormányzatnál. Lőkösháza Község Önkormányzatának fő célkitűzése a pénzügyi gazdálkodás terén a működőképesség biztosítása, és a költségvetési egyensúly megtartása. **Az elmúlt 14 év alatt a település gazdálkodása stabillá** vált, sem működési, sem pedig fejlesztési hitelt nem vett föl az önkormányzat. Likviditási problémáink sem voltak. Lőkösházán **jelentős európai uniós és hazai forrásból megvalósuló fejlesztés történt**, mely a lakossági alapszolgáltatások ellátásának színvonalát jelentősen megnövelte. A fejlesztéseknek köszönhetően az épületeink állagát nemcsak megóvni tudtuk, de elindultunk a **zöld energia felhasználás** irányába is. Az elmúlt évtizedben sajnos az önkormányzatok feladat,- és hatáskörei szűkültek, a feladat ellátásához rendelt források nagyságrendje is jelentősen csökkent. Megállapítható hogy az Möt.v.-ben leírt kötelező alapfeladat ellátásához biztosított normatív állami támogatás nominálisan egyre kevesebb, sajnos nem infláció követő , ennek köszönhetően a helyi adóbevételek egy jelentős része nem a helyi fejlesztéseket szolgálja, hanem az helyi alapfeladat ellátás biztosításába vagyunk kénytelenek bevonni. Ebből következően kevesebb marad a helyi fejlesztési elképzelések megvalósítására. Ennek ellenére elmondható, hogy szigorú és következetes gazdálkodás mellett jelentős fejlesztések is történtek Lőkösházán. A jövőben hasonló államigazgatási környezetben dolgozunk. Elköteleztük vagyunk a település működőképességének biztosítása, a fejlesztési elképzelések megvalósítása tekintetében. Jelenleg zajlik a TOP PLUSZ EURÓPA UNIÓS fejlesztések Lőkösházi megvalósítása, melynek köszönhetően **közel félmilliárd** forint fejlesztés **valószínűleg meg ebben a gazdasági ciklusban.** A fejlesztések célterületei a még élhetőbb település megvalósítását célozzák meg, melyekről a későbbiekben részletesen kifejtésre kerülnek.

MŰKÖDÉSI BEVÉTELEK

1. Működési célú támogatások államháztartáson belülről (B1 rovat)

A működési célú támogatások államháztartáson belül rovaton tervezhetőek a normatív állami támogatások, a működésre átvett pénzeszközök államháztartáson belülről.

A 2024. évi XC. törvény alapján az önkormányzatot az alábbi normatív és általános működési támogatások illetik meg 2025. évre vonatkozóan.

Támogatás jogcíme	Támogatás összege (e Ft-ban)
ÁLTALÁNOS MŰKÖDÉSI TÁMOGATÁSOK	
Településüzemeltetéshez kapcsolódó támogatások	30.014
Zöldterület gazdálkodással kapcsolatos feladatok	4.922
Közvilágítás fenntartásának támogatása	8.913
Köztemető fenntartásának támogatása	100
Közutak fenntartásának támogatása	3.216
Egyéb önkormányzati feladatok támogatása	4.800
Lakott külterülettel kapcsolatos feladatok támogatása	115
Polgármesteri illetménykiegészítés	7.948
KÖZNEVELÉSI FELADATOK TÁMOGATÁSA	101.475
EGYES SZOCIÁLIS FELADATOK TÁMOGATÁSA	69.308
Intézményi gyermekétkeztetés	39.294
Rászoruló gyermekek szünidei étkeztetése	422
Bölcsőde, mini bölcsőde támogatása	25.874

Szociális étkeztetés	3.718
Egyes szociális feladatok egyéb támogatása (keret)	
KÖNYVTÁRI ÉS KÖZMŰVELŐDÉSI FELADATOK TÁMOGATÁSA	
Állami támogatások mindösszesen:	200.797

A településüzemeltetéshez kapcsolódó támogatások nagy része a KSH adatszolgáltatás adatait veszi alapul. A zöldterület gazdálkodáshoz kapcsolódó támogatás a zöldterület nagysága alapján, a közvilágítás fenntartásához kapcsolódó támogatás a közvilágítási hálózat kilométerben meghatározott hossza alapján történik figyelembe véve a 2024. évi beszámolóban a közvilágítás kormányzati funkción elszámolt kilométerre jutó nettó működési kiadások összegét. A köztemető fenntartásához kapott támogatás a 2024. évi beszámolóban a köztemető kormányzati funkción elszámolt a köztemető egy négyzetméterére jutó nettó működési kiadás, valamint az OSAP jelentésben szereplő köztemető nagysága határozza meg.

A közutak fenntartásának alaptámogatása a közutak kormányzati funkción elszámolt kiadások, valamint a belterületi utak hossza alapján történik.

Egyéb önkormányzati feladatok támogatása nyújt fedezetet az Mötv. 13. §-ában meg nem határozott feladatok támogatására.

Lakott külterülettel kapcsolatos feladatok támogatása a külterületi lakosok száma alapján illeti meg az önkormányzatot.

A normatív állami támogatások, mint a köznevelési, étkeztetési támogatások a gyermeklétszám, valamint az étkezők létszáma alapján kerül meghatározásra.

A működésre átvett pénzeszközök között kerültek megtervezésre az MVH-tól érkező mezőgazdasági támogatások, valamint a Társadalombiztosítás által finanszírozott orvosi feladatokra.

2. Közhatalmi bevételek (B3)

A közhatalmi bevételek esetében iparűzési adóval és kommunális adóval tudott tervezni az önkormányzat.

Helyi adó bevételek

A helyi adókból származó bevételeket a jelenleg hatályos adórendeletek alapján 2025. évre a következő összegben terveztük:

Megnevezés	adatok e Ft-ban
	Összeg
Iparűzési adó	44 000
Magánszemélyek kommunális adója	2 300

A bevezetett helyi adók tekintetében az óvatosság elvét szem előtt tartva a 2024. évi záró adós előírásokat vettük figyelembe.

3. Működési bevételek (B4)

Működési bevételek főbb jogcímei térítési díj, önkormányzati vagydon bérbeadásából származó bérleti díjak, szolgáltatások ellenértéke, és a kamatbevételek, valamint közvetített szolgáltatások bevételei. Működési célú pénzeszköz átvételként került megtervezésre a szolidaritási hozzájárulás elvonásának ellentételezése.

FELHALMOZÁSI BEVÉTELEK

A felhalmozási bevételek között került megtervezésre az MFP Jókai utca pályázatának pályázati előlegén felüli része.

A fejlesztési pénzmaradvány részeként került tervezésre 2024. évről áthúzódó elkülönített pályázati támogatás összege.

FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK

1. Költségvetési maradvány (B8)

Költségvetési pénzmaradványként az önkormányzat és intézményei záró pénzkészletét vettük figyelembe.

KIADÁSOK TERVEZÉSE

A kiadások tervezésénél is figyelembe vettük a költségvetési, és az egyéb szakmai törvényeket, valamint a helyi döntéseket, illetve a költségvetési döntés-előkészítő anyagokat. Az önkormányzati kiadások fedezetéül a költségvetési törvény alapján járó állami támogatások és juttatások, az önkormányzat saját és átvett bevételei szolgálnak, valamint előző évi költségvetési pénzmaradvány szolgál.

MŰKÖDÉSI KIADÁSOK

1. Személyi juttatások (K1)

A személyi juttatások tervezését mindig, így most is az önkormányzatra és intézményére kiterjedően személyenkénti bérfelmérésével készítettük el, figyelembe véve a soros előrelépések, a minimálbérváltozás, a szakképzettség megszerzése miatti előrelépések kihatását, valamint az egyéb bérek, bérjellegű kifizetésekhez szükséges összegét is. Az intézményeknél a minimálbér emelkedése miatti bérkiegészítés került még beállításra. Minden intézménynél a kötelező 7%-os illetmény emelés került betervezésre a személyi illetmények esetében is.

A közmunka kormányzati funkción a 2024-ben indult programelemek ez évre áthúzódó személyi juttatásaival számoltunk a támogatási szerződések alapján. Éves átlagos létszám az áthúzódó közmunka esetében 5 fő.

Az intézményeknél az SZMSZ-ben meghatározott létszámokat vettük számba.

2. Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)

A betervezett járulék összege a személyi juttatások vonzata. Közfoglalkoztatottak után 6,5%, egyéb foglalkoztatott tekintetében 13 %.

Itt jelentkezik még a cégtelefon után fizetendő járulék, valamint a reprezentációs kiadásokra betervezett összeg járuléka.

3. Dologi kiadások (K3)

A dologi kiadások esetében az intézménynél a működéshez szükséges kiadások kerültek betervezésre.

A márciustól induló közmunka programok sem bevételi sem kiadási oldalon nem kerültek betervezésre, hiszen még nem rendelkezünk aláírt hatósági szerződéssel, így a közfoglalkoztatással kapcsolatos dologi kiadások későbbiek során fogják majd módosítani ezen kiadásainkat.

4. Ellátottak pénzbeli juttatása (K4)

Ezen a soron került tervezésre a segélyezés kiadása. A kiadásokat a 2024. évi teljesült adatok alapján határoztuk meg. Az alábbi szociális kiadásokkal számoltunk:

Települési lakhatási támogatás	3.800 eFt
Krízis, létfenntartási segély	2.850 eFt
Települési. temetési támogatás	400 eFt
Köztemetés	500 eFt
Gyógyszertámogatás	150 eFt
Gyermekszületési támogatás	300 eFt
Iskolakezdési támogatás	2.000 E Ft

5. Egyéb működési célú kiadások (K5)

A rendelet 11. számú melléklete szerint került meghatározásra. A költségvetés ezen során terveztük meg a szolidaritási hozzájárulás összegét is.

FELHALMOZÁSI KIADÁSOK

1. Beruházási kiadások (K6)

Azon beruházások tartoznak ide, amelyek 2025-ben kerülnek megvalósításra.

2. Felújítási kiadások (K7)

Pályázathoz kapcsolódó felújítást állítottunk be a költségvetésbe.

3. Finanszírozási kiadások (K9)

Ezen a soron a Magyar Államkincstár által 2024. decemberben kiutalt 2025. évi 0. havi állami támogatás megelőlegezés visszafizetésének összege került betervezésre.

A GAZDASÁGI PROGRAM ANYAGI FORRÁSAINAK MEGTEREMTÉSE

A gazdasági programban meghatározottak megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében az alábbi feladatok rögzíthetők.

A pályázati források figyelése, igénylése és megszerzése. **TOP PLUSZ** már Lökösházára dedikált forrás eredményes és törvényes felhasználása mintegy **félmilliárd forint értékben. Ezeket a fejlesztéseket 2029-ig meg kell valósítani.**

Közteherviselés szellemében **kiemelt figyelmet fordítunk helyi adók** racionalizálása, hátralékok behajtása, adómorál javítására.

A képviselő-testület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a rendszer által nyújtott lehetőségeket (legkedvezőbb összegű támogatás megkeresése).

Az önkormányzat áttekinti a meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módját és lehetőségeit, a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát.

Javaslatot dolgoz ki az egyes vagyontárgyak megfelelő kihasználására, a jogi eszközökkel történő értéknövelő beruházásokra, az értéknövelő telekalakításokra, a felesleges vagyontárgyak hasznosítására, valamint az egyes vagyontárgyak értékesítésére.

Az önkormányzat pénzügy- és adópolitikája

A kitűzött célok és feladatok megvalósítását úgy szükséges biztosítani, hogy a költségvetésben ne okozzon feszültséget. Az intézmények működési feltételeit biztosítani kell annak érdekében, hogy azok megfeleljenek a szakmai feltételeknek. Kiemelten hangsúlyt kell helyezni a szükséges felújítási és fejlesztési feladatokra, melynek megvalósítását döntően külső források megszervezésével indokolt és szükséges biztosítani.

Lehető legteljesebb mértékben ki kell használni a regionális és Uniós pályázati lehetőségeket, ennek érdekében biztosítani kell az éves költségvetés keretein belül a pályázatokhoz szükséges saját erőt oly módon is, hogy ennek előteremtéséhez igénybe kell venni a központi forrásokat.

Vagyongazdálkodás keretén belül legfontosabb célként az intézmények használatában lévő vagyon racionális hasznosítását és az egyéb célú vagyontárgyak, vagyoneértékű jogok leghatékonyabb hasznosítását jelöli meg.

Az önkormányzati fenntartású intézményeknél a szolgáltatásokat a lehető legszínvonalasabban kell biztosítani.

Az önkormányzat által megállapított helyi adók következetes beszédésével is biztosítani kell az önkormányzati törvényben meghatározott kötelezően ellátandó feladatok megfelelő színvonalú ellátását.

A helyi adó beszédéséről, a lefolytatott adóellenőrzésekről és az esetleges végrehajtási cselekményekről az önkormányzati adóhatóságnak a képviselő-testületet évente tájékoztatni kell.

A helyi költségvetést meghatározó tényezők

Ágazati feladatok, fejlesztések

Településüzemeltetés, zöldterületek, közösségi terek

Az emberek komfortérzetét, hangulatát jelentős mértékben befolyásolja a közterületek állapota, azok tisztasága, gondozottsága. Emiatt továbbra is fokozott gondot és figyelmet kell fordítani az utak, járdák, parkok, játszóterek állapotára.

Az önkormányzatnak elsősorban a meglévő parkok, játszóterek és a sportpálya állagmegóvását és fejlesztését kell biztosítani.

A fejlesztésekre fontossági sorrend meghatározása mellett középtávú programot kell kidolgozni és a program végrehajtása az éves költségvetésekben elfogadott el iránzatoknak megfelelő ütemben történhet.

A parkok, zöldterületek fenntartása az elmúlt évek tapasztalatai alapján viszonylag pontosan tervezhető, a költségeket legfeljebb az éves csapadék mennyisége, a növényi kártevők mértéke, a szélsőséges időjárás és a közmunkaprogram visszaszorítása befolyásolhatja.

Továbbra is fokozott figyelmet kell fordítani a településen található frissen telepített fák gondozására, kivágott fák pótlására és a kártevők elleni védelemre.

Kiemelt feladatunk a települési zöldterületek fejlesztése, még el nem érhető szabadidős szolgáltatások kialakításának biztosítása. Ezek az alábbi fejlesztésekkel fognak megvalósulni.

Fejlesztési elképzeléseink:

- **A települési közbiztonság kiemelt feladat. 19 kamarából álló meglévő kamerahálózatunkat folyamatosan működtetni szükséges.**
- **Szükséges továbbá újabb kamrák kiépítése. A kamararendszer bővítésével kapcsolatban szoros együttműködés szükséges a Gyulai Rendőrkapitánysággal.**
- **A kamararendszer üzemeltetésében stratégiai partnerünk a Lőkösházi polgárőrség.**
- **Közvilágítási hálózatunk LED-esítése –esco rendszerben.**
- **Közvilágítási hálózat kiépítése MÁV-telep együttműködésben az ÉKM-el.**
- **Közvilágítási hálózat kiépítése külterületen - esco rendszerben.**
-
- **Önkormányzati gépműhely kialakítása a tüzép – telepen.**
- **Sármentes településközpont létrehozása.**
- **Továbbra is kiemelten kezeljük a településközponti és a Vásárhelyi Vera park valamint az intézményeink közterületeinek karbantartását.**
- **Kiemelten fontosnak tarjuk a civil együttműködésben megvalósuló településszépítést és közösségi megmozdulásokat.**
- **Helyi Érték Bemutatóterület és közösségi tér kialakítása Petőfi Sándor Községi Színtér udvara 2028. Hungaricum pályázat.**
- **Új tér a község háza előtt pihenőparkkal, szökőkúttal. Leader / Magyar Falu Program / Versenyképes Járás program.**

Úthálózat fejlesztési elképzeléseink:

Az elkövetkezendő 20 évben valamennyi belterületi utunkat fel kell újítani. Ugyanez vonatkozik a járdáinkra is. Kiemelten fontos a járdával, szilárd burkolatú úttal el nem látott területeink fejlesztése kül-, és belterületen egyaránt.

A következő években a költségvetésben útfelújításra, karbantartásra megfelelő összeget kell betervezni. A keletkezett úthibák kijavítása prioritást kell, hogy élvezzen.

Az útfelújításra fontossági sorrend felállítása mellett középtávú programot kell kidolgozni.

- **Települési belterületi utak felújítása:**
- **Alapítók útja, Árpád útja I. II. – es szakaszok, TOP PLUSZ 2026.**
- **Árpád utca III., IV- es szakasz Versenyképes Járás 2025.**
- **Nagykör út II.III. szakasza Versenyképes Járás 2026.**
- **Rákóczi utca Versenyképes Járás 2026.**
- **Arany János utca Magyar Falu program 2025.**
- **József Attila utca – Magyar Falu Program 2026.**
- **Nagykör utca I.és II. -es szakasz 2030 Versenyképes Járás**
- **belterületi útépités Akácfa utca**
- **belterületi útépités Toldi utca és Akácfa utca összekötő szakasz 2026-2030.**
- **külterületi út átvétele magyar államtól Bréda - major felé, ennek felújítása - 2026.**
- **belterületi út átvétele MÁV- tól felújítást követően Máv-telep József Attila utca összekötő szakasz MÁV 2025-2026.**

- **belterületi járda építése Kevermési út park bejáratig, Kiss Ernő utca, Petőfi utca végei befejezés, József Attila utca, Magyar Falu 2030-ig**
- **külterületi járda készítése volt kisvasút nyomvonala VP 2028.**
- **külterületi út szűzött köves felújítása volt kisvasút nyomvonala VP 2029.**
- **Nem maradhat el a belterületi padkák rendezése- ezt önerőből kívánjuk megvalósítani.**

Környezetvédelem: Lőkősháza tovább zöldül program folytatása

Fő célkitűzések az élhető település jegyében:

- A településfejlesztés tudatosabbá tétele, a fejlesztés és rendezés során a fenntarthatósági szempontok hatékonyabb érvényesítése.
- Az épített környezet és a zöldterületi rendszer védelme.
- A település harmonikusabb tájba illesztése.

Szükséges intézkedések:

- Összhang teremtése a településfejlesztési elképzelések és a településrendezési eszközök között.
- **Zöldfelületi kataszter létrehozása.**
- Zöldfelület-gazdálkodási feladatok megtervezése (zöldsávok, folyosók létesítése, fenntartása, fasorok állapotának felmérése, felújítása, telepítése, véderdők)
- **meglévő Eleki úti fasor állapotfelmérés és szükséges intézkedések megtétele**
- **Vásárhelyi Vera Park fájának állapotfelmérése, szükséges intézkedések megtétele**
- **Ballagók fája program folytatása Alapítók útja**
- **Újszülöttek Fája új program beindítása Vásárhelyi Vera park, Petőfi-tér, Eleki út**
- **Alföld Slow kert kialakítása Értékek Háza udvarán 2027-2028.**
- Műszaki adatgyűjtés az épített környezet állapotáról.
- Önkormányzati beruházásoknál a környezetbarát, energiatakarékos tervek előtérbe helyezése.
- **elektromos töltő közterületi kialakítása**
- **kerékpárkölsönző kialakítása**

Környezet és egészség

- A lakosság egészségét károsító folyamatok visszaszorítása, megakadályozása.
- Egészséges környezet kialakítása révén a környezeti eredetű betegségteher mérséklése.
- A környezet-egészségügy felkészítése, a globális éghajlatváltozás okozta problémák kezelésére.

Szükséges intézkedések:

- A parlagfű borította területek feltárása, a védekezés elmulasztásához kapcsoló hatósági intézkedések foganatosítása.
- **Szűrővizsgálatok helyben**
- **Egészséges életmódot népszerűsítő programok szervezése helyben, szakmai szervezetek Gyula Efi és helyi civil szervezetek pl. Lőkősházaiak az Egészséges Ifjúságért Alapítvány és a Lőkősháza Fejlődéséért Alapítvány bevonásával**

Vizeink védelme és fenntartható használata

A vizek védelmével és fenntartható használatával kapcsolatos tevékenységek keretét az EU Víz Keretirányelv (VKI) tartalmazza. Lőkösháza a Maros hordalékkúpján helyezkedik el, ezért vízbázisa fokozottan érzékeny.

A legfőbb célkitűzések:

- A Víz Keretirányelv összhangban a település vizeinek jó ökológiai állapotának elérése.
- A vízkészletek mennyiségi és minőségi védelme. Ésszerű és takarékos vízhasználat elterjesztése, a vizek szennyezőanyag terhelésének csökkentése.
- Az aszályok hatásának mérséklése.

Szükséges intézkedések:

- Szemléletformáló programok kicsiknek, nagyoknak egyaránt, a programba az óvoda és az általános iskola, valamint a művelődési ház bevonása indokolt.
- **Bel-, és külterületi csapadékvíz-elvezető hálózat folyamatos karbantartása. Közfoglalkoztatás, pályázati forrás.**

A környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítése

Főbb célkitűzések:

- A környezeti nevelés, szemléletformálás erősítése az oktatás minden szintjén.
- A környezeti információkat biztosító rendszerek kialakítása, fejlesztése, a megszervezett információk hatékony terjesztése.
- A társadalom aktivitásának ösztönzése a szemléletformáló programokban való részvételekre, aktív szerepvállalásra.
- **Illegális személtlerakó hely felszámolása keveremesi kisvasút nyomvonalán. 2028.**
- **közös takarítási akciók civilekkel, intézményekkel. 2026 - 2029.**
- **További részvétel az Ország fásítási programban.** - Az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése. Növényborítottság növelése az üvegházhatású gázok megkötésére
- **Bekapcsolódás új környezetvédelmi programba, pl. 10 millió fa.**

Szükséges intézkedések:

- Civil környezetvédelmi szerveződések támogatása.
- Környezettudatosság erőteljes megjelenítése a helyi online és a nyomtatott sajtóban.
- A környezettudatosság és fenntarthatóság elveinek beépítése a beruházási- fejlesztési projektekre.

Természet- és tájvédelem

A társadalom folyamatosan növekvő terület-, energia és erőforrásigénye következtében, a természeti környezet egyre nagyobb terhelésnek van kitéve. Természetvédelmi örökségünk megőrzése érdekében, a természetvédelmi szempontokat nem csupán a védelem alatt álló területeken, hanem minden más területen és tevékenységben is érvényesíteni kell.

Főbb célkitűzések:

- A védett természeti területek állapotának megőrzése, javítása.

- A biológiai sokféleség megőrzésének és helyreállításának elősegítése a védett természeti területeken kívül is.

Szükséges intézkedések:

- A helyi településfejlesztési és -rendezési tervek felülvizsgálata, a tájértékek képviselője.
- **Egyedi tájértékek felmérése. Közös projekt Kevermessel**
- **önkormányzati tulajdonú csatornák víztartásának javítása VP /TOP PLUSZ pályázat**
- **Turai –gyep tanösvény kialakítása pályázati forrásból 2029-ig**

Fenntartható terület- és földhasználat

A község fő jellemzője és speciális adottsága, erőssége az itt található jó minőségű termőföldek, a nemzetközi vasúti hálózat, amely sok fejlesztési lehetőséget rejt magában. Ez jelenti azt is, hogy településünk mezőgazdasági központtá válhat.

A gazdasági- társadalmi tevékenységek megvalósulása különböző mértékű földhasználattal jár együtt. A különböző területhasználati módok különböző környezeti elemeket vesznek igénybe, azokat eltérő módon hasznosítják, illetve terhelik meg.

Fő célkitűzések:

- A természeti erőforrások megőrzése, fenntarthatóságának biztosítása.
- A terület agro-ökológiai adottságaihoz igazodó földhasználat kialakítása.

Éghajlatváltozás

Az emberi tevékenység következtében a légkörbe került és felhalmozódott üvegházhatású gázok hatása, a napjainkban tapasztalható éghajlatváltozásban már megjelent. A megváltozó hőmérsékleti és csapadékviszonyok, egyes szélsőséges meteorológiai jelenségek, veszélyeztetik a lakosság életminőségét, környezeti értékeinket.

Szükséges intézkedések:

- Az intézmények energiahatékonyságának növelése (fűtési, hűtési, és világítási rendszereink további modernizálása)
- Megújuló Energiahordozó Program helyi kidolgozása (helyi megújuló erőforrások, biomassza, nap-, szél-, geoenergia felhasználása.)
- **A közterületi avar komposztálása, és gallyak biomasszásítása.**

Hulladékgazdálkodás

Településünk teljes közigazgatási területén biztosított a szelektív hulladékgyűjtés lehetősége. Ennek a szelektív gyűjtésnek és a környezetvédelem iránti elkötelezettségnek az elsődlegességét kiemelten fontosnak tartjuk.

A hulladékgazdálkodás feladata, hogy hozzájáruljon a természeti erőforrások felhasználásának a csökkentéséhez, felhasználásuk hatékonyságának növeléséhez, a fenntartható gazdálkodáshoz.

Főbb célkitűzések:

- Az évente képződő hulladék mennyisége ne növekedjen.
- További érzékenyítés a lakosság körében a szelektív hulladékgyűjtés tekintetében.

Szükséges intézkedések:

- **A házi és helyi komposztálási technológiák megismertetése a lakossággal felvilágosító előadások, kampányok, közös cselekvések.**
- **A fogyasztást mérséklését ösztönző kampányok folytatása.**

- **Az illegális hulladéklerakás szankcionálásának szigorítása bel-és külterületen egyaránt.**

Környezetbiztonság:

A környezetbiztonságot veszélyeztető események lehetnek természeti (pl.: belvíz, stb.), és lehetnek emberi tevékenység által kiváltott folyamatok (pl.: ipari katasztrófa, talajszennyezés). A természeti és ipari katasztrófák elhárítása, felszámolása elemi érdekünk.

Főbb célkitűzések:

- A környezetbiztonság növelése.
- A bekövetkezett környezetkárosodások felszámolása.

Szükséges intézkedések:

- Helyi környezeti károk kezelése.
- Lakosság tájékoztatása a település környezetbiztonságát befolyásoló üzemi tevékenységekről, a veszélyforrásokról, a kialakult vészhelyzet során tanúsítandó magatartási formákról.

Parkolás fejlesztések kellenek:

- Jelentősebb parkolási igény a közfeladatot ellátó helyi intézményeknél jelentkezik. Kiemelten fontos a meglévő parkolóink felújítása, a **községi óvodánál parkoló kapacitás növelése szükséges.**
- **A Lőkösházi Általános Iskola előtt akadálymentes parkoló kialakítása – TOP PLUSZ pályázati forrás 2027.**
- **A község házában található elavult parkoló felújítása, akadálymentesített parkoló kombináltan egy pihenőparkkal. Magyar Falu/Versenyképes járás 2029-ig**
- **A művelődési ház előtti parkoló felújítása szükséges TOP PLUSZ forrás 2026.**
- A fontosabb utcák szabályozási szélessége lehetővé teszi az út menti parkolás biztosítását. A parkolási rend kijelölése a közterület rendezéshez kapcsolódó feladat.

Közműépítések – fő cél a 100%-os rákötés elérése

- kiemelten fontos, hogy mindenki rákössön a teljes települést lefedő szennyvízhálózatra. A településen közel **100 ingatlan még nem kapcsolódott rá a regionális rendszerre. Ezeket az ingatlanokat kötelezni kell a törvény betartására. Legkésőbb 2027-ig.**

A vagyongazdálkodás és annak átalakulása

Lőkösháza Község Önkormányzatának vagyona a rendeltetés **szerinti törzsvagyomból** és az **egyéb vagyomból** áll. Az önkormányzat törzsvagyont a többi vagyontárgytól elkülönítve kell nyilvántartani. Törzsvagyonnak az önkormányzati vagyontárgy nyilvánítható, amely közvetlenül kötelező önkormányzati feladat és hatáskör ellátását, vagy közhatalom gyakorlását szolgálja.

- A vagyongazdálkodásnak **transzparensnek és a „Jó gazda gondosságát” tükrözőnek kell lennie.**
- **A következő 5 évben kiemelt figyelmet kell fordítani az állami tulajdonú ingatlanok megszerzésére és annak közfeladattal való megtöltésére.**
- Mindent meg kell tenni a településen található és a lakatlan ingatlanok karbantartását illetően, elsődlegesen a tulajdonosokat kötelezni a Jó-karbantartásri kötelezettségeik elvégzésére.

- Kiemelten fontos, hogy a tulajdonunkban lévő ingatlanokat **funkcióval töltsük** meg. Ezek közül kiemelem az Eleki úti ingatlanokat.
- Eleki út 8. szám: **zarándok szálláshely és gyermek szálláshely** kialakítása **Leader pályázat 2027.**
- Közösségi rekreációs tér kialakítása a Vásárhelyi Vera Emlékparkban **Leader pályázat 2027.**
- Külső irattár létesítése.
- **Értékek Háza Kialakítás TOP PLUSZ forrásból 2026-2027.**
- **Idősek bentlakásos Otthona kialakítása** – meglévő vagy más tulajdonostól átvett vagyontárgyban 2030-ig
- **Rekreációs központ létesítése.**

Az önkormányzati ingatlangazdálkodási stratégiájánál figyelembe kell venni, hogy az önkormányzat abban különbözik az összes többi ingatlantulajdonostól, hogy a maga sajátos eszközeivel (Helyi Építési Szabályzat, közművesítések) ingatlan fel, és leértékelődési folyamatokat tud generálni. A gyakorlatból ismert az a tény, hogy egyes ingatlanok értéke megnő azzal, ha a Településszerkezeti és Szabályozási Terv, és a Helyi Építési Szabályzat módosításával az adott ingatlan beépíthetővé válik, vagy ha az ingatlant belterületbe vonják. Kimutatható az is, ha az önkormányzat valahol jelentős fejlesztéseket végez, a környező ingatlanok ára megnő. A település saját célú fejlesztései érdekében célirányos területcserékkel és vásárlásokkal ott kell törekedni nagyobb, összefüggő, későbbi fejlesztési célok megvalósítására alkalmas területek kialakítására, ahol az ingatlanok felértékelődése várható.

A tulajdonosok folyamatosan gondoskodnia kell az ingatlan „jó karbantartásáról” melyhez a megfelelő forrást biztosítani szükséges. Forrás hiányában esetleg megállapodás köthető a bérlővel a feladat elvégzésére, mely alapján a felújítás költsége a bérleti díj összegében beszámításra kerül.

Lakásgazdálkodás

- Olyan lakásgazdálkodást kell megvalósítani, amely eredményeképpen a fenntartó lakásokra vonatkoztatott üzemelési és fenntartási költségei megtérülnek.
- **Meg kell vizsgálni a Petőfi Sándor u. 48-50. szám alatti társasház értékesítésének lehetőségét.**
- Lényeges a bérlők közötti, illetve fizetésektelen helyzetbe kerülő, magas lakbér-hátralékkal rendelkező bérlők ösztönzése a jövedelmi viszonyaiknak megfelelő, alacsonyabb komfortfokozatú és alapterületű lakások cseréje.
- Fokozott figyelemmel kell kísérni a felhalmozódó közműhátralékokat, melyeknél időben el kell kezdeni annak behajtását/behajtatását.

Egyéb területek

Egészségügy

A településen 1 vegyes házi orvos, és 1 fogorvosi körzet található, valamint 1 védőnő látja el a feladatokat. A központi orvosi ügyelet és a védőnők már az állam fenntartása alá kerültek, ennek ellenére szoros kapcsolatot tart fenn az önkormányzattal.

Továbbra is kiemelt és megoldandó feladat a házi orvosi praxis betöltése!

Ennél aligha van fontosabb!

A betegek gyógyszerellátása egy fiókgyógyszertár működésével megoldott.

Szociálpolitika

A helyi szociálpolitika gyakorlati alapelveként fogalmazható meg, hogy az ellátás középpontjában a szociális segítségre szoruló ember áll.

A helyi szociálpolitika fontos feladata a kirívó esélyegyenlőtlenségek mérséklése, valamint az ebből adódó társadalmi feszültségek (a marginalizálódás, a kirekesztettség) csökkentése, a szegénységben élők esélyeinek, önálló boldogulási lehetőségeinek javítása. Ezen problémák kezelése a rendelkezésre álló források célzott felhasználását kívánja.

Településünkön a szociális alapszolgáltatás a kistérségi modellben megoldott. 2007 óta vagyunk tagjai Gyulai Kistérség Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézménynek, ezen keresztül valósul meg 7 alapellátási forma. A településen a Humán Szociális Szolgáltató is jelen van szociális ellátással. Az idősek házi gondozása ezáltal megoldott. Az otthon ápolás intézménye nincsen jelen a településen. Kiemelten fontosnak tarjuk a szociális alapszolgáltatás szakmai és én infrastrukturális fejlesztését. Ezt követően célként tűztük ki a szakosított ellátás kialakítását községünkben.

- Településünk legnagyobb fejlesztése a **szociális alapszolgáltatás új épületben történő elhelyezéséhez** fűződik. TOP PLUSZ forrás 2028-ig.
- **Kiemelt feladatunknak tekintjük a szakosított ellátás keretében bentlakásos idősotthon kialakítását**, önállóan vagy konzorciumban egyaránt. A szektor semleges és normatív elvű finanszírozás, a nem állami és a közintézmények szociálpolitikájában. Megkerülhetetlen az önkormányzat szociálpolitikájának világos megfogalmazása, hogy milyen területen, feltételekkel kívánnak együttműködni a nem állami szervezetekkel. Meg kell határozni, hogy milyen megállapodási keretben kívánja az önkormányzat bevonni nem állami szervezeteket a feladatok ellátásba, hiszen napjainkra igen színes paletta alakult ki a szociálpolitikai intézmények típusai között. Egyre nagyobb arányban jelennek meg a különféle vállalkozási és nonprofit formában tevékenykedő, egyházi és világi nem állami szervezetek. A nem állami szervezetek közfinanszírozásának alapvető jogi eszköze a szerződés. Olyan szerződés, amely képes a kölcsönös érdekeknek megfelelő garanciarendszert felállítani és intézményesíteni.
- Az önkormányzatnak kiemelt szerepe van a szociálisan rászorulóknak támogatásában. Helyi rendeletben szabályozzuk a szociális támogatásokat. A támogatási formák közül előnyben részesítjük a természetben nyújtott támogatásokat, úgy, mint szociális **étkeztetés, rezsi számlák, gyógyszerkiadások részbeni, vagy teljes átvállalás.**
- Évek óta kiemelt figyelmet fordítunk a **Szociális tüzelő pályázaton** történő részvételre. A programban való részvételt folytatni kell.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a családok karácsony előtti támogatására. Támogatásként **alapélelmiszer természetbeni támogatást adunk. Folytatni szükséges.**
- **Kiemelt figyelmet fordítunk a lőkösházi családok beiskolázási költségeinek támogatására, a programot folytatni kell.**
- **2024-ben beindítottuk a Bursa Hungarica felsőoktatási hallgatók támogatási ösztöndíj rendszerét, a programot folytatni szükséges,**
- **a közmunka programban való részvételünk elengedhetetlen.**
- **A közmunka program keretében folytatni kell a segítségnyújtást azon személyek részére, akik egészségügyi és vagy szociális helyzetük miatt nem képesek a megfelelő és egészséges lakókörnyezet kialakítására.**
- **A szünidei gyermekétkeztetés kialakított rendszerét fent kell tartani.**
- **Kiemelten fontos, hogy nyaranta 1-2 hét időtartamban a rászorult gyermekek számára tábort szervezzünk.**

Lőkősháza község szociálpolitikai ellátási szerkezete jelenleg megfelel a lakossági szükségleteknek. Bár az elszegényedés, a marginalizálódás jelei azt mutatják, hogy a hagyományosnak tekinthető szociális problémák területén és kezelésükön túl jelentős szerkezeti módosításokra van szükség és erre vonatkozóan az ez irányú igények csak fokozódni fognak

Kultúra : Petőfi Sándor Községi Szintér, nevelési, oktatási intézményeink, civiljeink

Az önkormányzat kötelező feladata a helyi közművelődési tevékenység támogatása, melyet a Petőfi Sándor Községi Szintér és Könyvtár útján lát el. Szakmai segítséget a Békés Vármegyei könyvtár nyújt. A helyi közművelődési feladatok ellátásában együttműködünk a **Lőkősházi Általános Iskolával. Ez az együttműködés a jövőben megőrzendő és tovább fejlesztendő.**

A kulturális koncepció tartalmazza azokat a célokat, melyek e feladat megvalósítás során kiemelt figyelmet kapnak: a település közösségi életének szervezésében a **CIVIL Kerekasztal** működtetésének és a **településdekorációs egyesület** működtetésének kiemelt szerepe van. A közösségi élet fő vezérlő elve az éves közművelődési t valamint a CIVIL Naptár kialakítása.

Önkormányzatunk minden évben jelentős támogatást nyújt a helyi civil szervezetek számára.

Az értékőrzésben kiemelt szerepe van a **Lőkősházi Helyi Értéktárnak**. A településen folytatni szükséges a kulturális értékek feltárását és összegyűjtését.

Fontos szerepe van a civil szervezetek által feltárt értékek minél szélesebb körben történő megismertetése, az oktatás - nevelés szolgálatába állítása.

Kiemelt jelentősége van a nemzeti és etnikai hagyományok ápolásának, a kulturális értékek megőrzésének. A romániai testvér települési és egyéb kapcsolatok segítenek a hagyományápolásban.

Az önkormányzat igyekszik minél nagyobb teret és támogatást nyújtani az együttműködő partnereknek a kulturális kínálat minél színesebbé, változatosabbá tételéhez.

A kulturális élet fellendítéséhez elengedhetetlen a vállalkozói tőke bevonása.

Oktatás

Lőkősháza Község Önkormányzata közoktatási intézményét a mindenkori jogszabályi előírásoknak és a helyi társadalmi elvárásoknak megfelelően kívánja működtetni. Olyan átlátható intézményt kíván fenntartani, amelyeket pedagógiai, szakmai és pénzügyi hatékonyság jellemez.

Lőkősházán az alapfokú nevelés és oktatás intézmény rendszerei helyben biztosítottak.

- Lőkősháza Község Önkormányzata saját intézmény fenntartásával biztosítja a bölcsődei és az óvodai ellátást.
- Az általános iskolai nevelést és oktatást a Gyulai Tankerületi Központ fenntartásában működő 8 évfolyamos alapfokú intézmény látja el. Az Általános Iskola **jelentős fejlesztési forrásokat realizál a következő négy évben: fűtés korszerűsítés, tornacsarnok korszerűsítés. A fejlesztések értéke közel 100 millió forint.**

Az óvodai ellátást a Lőkősháza Községi Önkormányzat Óvoda-Bölcsőde egy feladat ellátási hellyel biztosítja. Az óvodában kiváló szakmai munka folyik. A Lőkősházi Általános Iskola beiskolázási körzetén túlről is érkeznek gyermekek az intézménybe. Ez jól mutatja az intézményben folyó nevelő-oktató munka magas szakmai színvonalát. Az itt folyó nevelő-oktató munka színvonalát jelzik a térségi és országis tanulmányi versenyeken való eredményes szereplések is. Az intézmény teljes mértékben együtt működik a helyi településvezetéssel és az állami ünnepekről közös megemlékezéseket szerveznek.

Az alapfokú nevelést-oktatást végző intézményeinkben a sajátos nevelési igényű gyerekeket integráltan neveljük, a gyermekek felülvizsgálata folyamatos. A gyermekek a szükséges fejlesztéseket szinte minden területen helyben megkapják.

A fejlődés további lépcsőfoka lehet az óvoda-bölcsődében az integrációs vagy képesség kibontakoztató normatíva igénylését megalapozó szakmai program kidolgozása, a pedagógusok módszertani továbbképzéseken való részvételének fokozott támogatása.

A közoktatási intézmények szakmai munkájukról évente tájékoztatják a képviselő-testületet.

Gazdasági programunkban célunk a kötelező és felvállalt önkormányzati feladatok, bölcsődei, óvodai nevelés és oktatás további jó szakmai szintű ellátása. Ennek érdekében folyamatosan vizsgálni kell a működés hatékonyságát, keresni az optimális működési struktúrát. Az egyéb közoktatási körben célként kell megfogalmazni a pedagógiai szakmai szolgáltatások igény szintű biztosítását.

Kiemelt célunk a zökkenőmentes feladat-ellátás, szakképzett pedagógusok irányításával, a pedagógiai programokban meghatározott feladatokhoz a megfelelő tárgyi feltételek biztosításával.

Sport

Lőkösháza Község Önkormányzata: elsődleges feladat a tömegsport tevékenység népszerűsítése és támogatása.

- Anyagi lehetőségei függvényében támogatja a községi sporttevékenységet.
- Együttműködik a sporttal foglalkozó helyi szervezetekkel.
- Az önkormányzat a tulajdonát képező sportlétesítményeket fenntartja, működteti. A község költségvetési lehetőségeitől, valamint egyéb támogatási forrásoktól függően törekszik az önkormányzati sportlétesítmények, a közterületeken lévő sportpályák, játszóterek karbantartására, fejlesztésére.
- A lakosság egészségmegőrzése érdekében hosszú távon a sporttevékenységek középpontjába a gyermek- és ifjúsági sportot – ezen belül az iskolai testnevelést, mint kötelezően ellátandó sportfeladatot – a versenysportot, az utánpótlás-nevelést valamint a szabadidősportot állítja.
- Az önkormányzat támogatja a családok sportját, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok és a fogyatékosok sportját. Közreműködik a sport népszerűsítésében, a mozgás-gazdag életmóddal kapcsolatos felvilágosító tevékenység szervezésében.
- Lőkösháza Község Önkormányzata fontosnak tartja, hogy a település polgárai és közösségei felelősséget érezzenek saját lelki, szellemi, testi egészségükért.

Rövid távú fejlesztési irányelvek:

- Folyamatossá kell tenni az oktatási intézmények fedett és szabadtéri sportlétesítményeinek tervszerű és fontossági sorrendet követő felújítását.
- A tömegsport előmozdítása érdekében az oktatási- nevelési intézmények együttműködésére alapozva, igény szerint tömegsport-rendezvényterv előterjesztése javasolt.
- Fejlesztési irányelvek kidolgozása az Önkormányzat feladat-meghatározásai között a sportlétesítmények infrastrukturális hiányosságainak megszüntetése érdekében.

Középtávú fejlesztési irányelvek

1. A községi, szabadtéri területek, pályák, játszóterek állapotának felmérése, korszerűsítése, átalakításuk az uniós szabványoknak megfelelően.

Folyamatosan megvalósuló irányelvek

1. A községünkben élők számára hozzáférhetővé kívánjuk tenni a sportolási és rekreációs tevékenységeket, az átlagosnál

tehetségesebb sportolók számára ugyanakkor biztosítani szükséges az egyéni sportteljesítmények javításának feltételeit.

2. A sportteljesítmények eredeti funkciójának megtartása, a más célra történő elidegenítés megakadályozása.
3. Fontos feladata Lőkösháza Község Önkormányzatának, hogy segítse szakmailag, erkölcsileg és nem utolsósorban anyagilag a nevelési-oktatási intézmények, a sportegyesület és szakosztályai, valamint az egészségkárosultak és hátrányos helyzetűek
4. sportszakmai célkitűzéseit, terveit.

- **Községi Sportkor épületének és kerítésének felújítását tervezzük pályázat és önerő bevonása mellett 2026-2028.**
- **A pályán vizesblokk kialakítását tervezzük / meglévő kinti illemhely felújítását.**
- **Meglévő futópálya felújítását tervezzük pályázat, önerő. 2026-2028.**
- **Edzőpálya világitás kialakítása- pályázat 2027.**
- **Kondi park kialakítása TOP PLUSZ pályázati forrás 2026.**
- **Kültéri asztalitenisz pálya kialakítása önerő és TOP PLUSZ pályázati forrás 2026.**
- **Többfunkciós aszfalt pálya felújítás : közlekedési tanpálya, görkorcsolya pálya, tenispálya kialakítás VP, Magyar Falu, Versenyképes járás 2028.**

Ifjúságpolitika

Lőkösháza Község Önkormányzata fontosnak tartja a fiatalok közéleti részvételét, ennek segítését. Az önkormányzat lehetőség szerint támogatja a helyi ifjúsági civil szervezetek működését, rendezvényeiket, programjaikat, számít közreműködésükre a különféle községi ünnepek, programok szervezésekor, lebonyolításakor. Segítjük a fiatalok művészeti csoportjait, akik szívesen vesznek részt települési ünnepeken, rendezvényeken, színvonalas, hangulatos műsoraikkal részévé váltak a község kulturális életének.

Önkormányzatunk csatlakozott a **Bursa Hungarica** Önkormányzati Felsőoktatási Ösztöndíjprogramhoz, amely során évente támogatjuk a fiatal tanulókat.

Településmarketing és média

Alapvető fontosságúnak tartjuk a tudatos arculat-teremtést és tervezést. Hatékonyabb marketingeszközökkel segíteni kívánjuk a község megismertetését, a befektetési lehetőségek bemutatását. A hagyományos kommunikációs eszközök felhasználásával célunk a minél jobb tájékoztatás, informálás. Ennek leghatékonyabb eszköze az önkormányzat **Facebook oldala és a település honlapja. A jövőben még inkább előtérbe kell helyezni az okos megoldásokat a lakosság információval történő ellátása terén pl. települési applikáció bevezetése. v**

A település fejlesztésének alapelvei:

Lőkösháza Község fejlesztését a település széles nyilvánossága bevonásával kell végrehajtani. Ez a biztosítéka annak, hogy a fejlesztési tervekben azok az elemek valósuljanak meg, melyek a település jövőjét, hosszú távú fejlődését és fejlesztését szolgálják.

- a térségi kapcsolatok erősítése,
- a település fejlesztésének összehangolása a megyei és térségi fejlesztési elképzelésekkel,
- a munkahelyteremtés,

- az építészeti arculat, a még meglévő építészeti értékek megőrzése,
- kiemelt helyen szerepel az idegenforgalom, a turizmus fejlesztése, kerékpárút hálózat kiépítése,
- a népesség számának szinten tartása ill. lehetőség szerinti emelése,
- a település megtartóerejének, a település potenciáljának növelése, ifjúságmegtartó, családbarát programok kidolgozása és megvalósítása,
- a szolgáltatások fejlesztése,
- a természeti környezet fejlesztése, a belterületi zöldfelületek igényes kialakítása (főtér)
- a környezetvédelem, a környezetterhelések minimalizálása, az emberközpontú környezetszemlélet érvényre juttatása, a vidéki életforma népszerűsítése.

A településfejlesztés legfőbb célkitűzése, hogy az önkormányzati vagy a képviselő-testület ciklusa alatt tartóan *ne csökkenjen, továbbra is növekedjen*. A szükségessé vált fejlesztéseket a képviselő-testületnek fel kell vállalnia melyeknek a finanszírozását zökkenőmentes működés mellett biztosítani kell.

Követelmény a településfejlesztés széles nyilvánossága, ezzel kapcsolatosan

- a település honlapjának folyamatos fejlesztése,
- a képviselő-testület működésével kapcsolatos közérdekű adatok nyilvánossága,
- az intézményeknek, a civil szervezeteknek a településen rendezett programjainak nyilvánossága,

A településfejlesztésbe be kell vonni a lakosságot, a vállalkozásokat és az önszerveződő közösségeket. Az eddig megkezdett **kérdőívezés általi megkérdezéseket** a jövőben még inkább erősíteni szükséges.

A településfejlesztés során figyelembe kell venni azokat a fejlesztéseket, programokat, melyekhez kapcsolódva gazdasági számítások igazolják azt, hogy a fejlesztés eredményeként az önkormányzat tartósan a korábbi éveknél magasabb bevétellel, illetve alacsonyabb kiadással számolhat.

Az elkövetkezendő években jelentős pályázati források nyílnak meg, fontos, hogy a településfejlesztés egyik eszközévé váljon a pályázati tevékenység.

Ennek érdekében

- fontos a pályázatok folyamatos figyelemmel kísérése,
- amennyiben szükséges, a sikeres pályázat reményében megfelelő szakértelemmel rendelkező személyt kell keresni és megbízni,
- a pályázatokhoz megfelelő önerőt kell biztosítani.

A legfőbb célkitűzések a következők:

- Kiemelt feladatunknak tekintjük a 2025-ben megalakuló **ETT-hez való kapcsolódást**. Gyula, Sarkad, Elek, Medgyesegyháza és Battonya; román oldalról pedig Pécska, Nagylak, Kürtös, Nagyszalonta, valamint Kisjenő járult hozzá, hogy elinduljon az a regisztrációs folyamat, amellyel egy több mint **100 ezer** fős lakosságot magába foglaló társulás jöhet létre. **A román határ menti városok együttműködéséhez való csatlakozást, logisztikai, szállítványozási, szolgáltató és turisztikai területen.**
- **Ez a gazdaságfejlesztési társulás erősíti a település népesség megtartó képességét.**
- **A társulás létrejöttével és a hozzá történő csatlakozással Lókösháza gazdasági ereje növekedni fog.**

- **Kiemelt figyelmet kell fordítani a vasúti pálya korszerűsítéséből adódó üzleti lehetőségekre.**
- **Az önkormányzati tulajdonú földterületek hasznosításának felülvizsgálata a klímaváltozás fényében.**
- **Idősekk bentlakásos otthona, mint szolgáltatás és mint munkahely teremtés kiemelten fontos.**
- **Slow turizmus kistelepülési központjává válni. Slow kert, slow rekreációs központ, gyermektábor, zarándok szálláshely.**
- **A helyi főzőkonyha egészséges szezonális zöldséggel való ellátása. Rövid ellátási lánc kialakítása, hazait az asztalra. Még több szolgáltatás nyújtása, növelni szükséges a szolgáltatást igénybevevők körét.**
- **A fóliás növénytermesztés adottságainak kihasználása a településüzemeltetésben- virágtermelés közterületre. Településünk arculatának gazdagítása.**
- **Gyógynövényt közterületre program folytatása - Az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése. Növényborítottság növelése az üvegházhatású gázok megkötésére**
- **A lakosság bekapcsolása a településszépítésbe különböző akciótervekkel. Pl. utca- fásítási program, utca - virágosítási program egységes arculattal. Ünnepekörökhöz kapcsolódó települési és lakossági dekorációs kampányok.**

Idegenforgalom, turizmus:

Az idegenforgalom egyike azon területeknek községünkben, ahol még vannak kiaknázatlan lehetőségek.

Magyarország egyre népszerűbb turisztikai célpont a külföldi lakosság számára, de jó ütemben fejlődik a belföldi turizmus is. **A slow turizmusban kistérségi központ kialakítása a cél.**

Fejlesztési elképzelések:

- Fejlesztetni kell a település turisztikai arculatát. Kiemelten kell kezelni azokat a fejlesztéseket, melyek turisztikailag kiemelkedő jelentőséggel bírnak, vonzerőt jelentenek (pl. vadászturizmus, falusi turizmus).
- Pályázati lehetőség igénybe vételével turisztikai-idegenforgalmi centrum kialakítása a helyi vállalkozók és civil szervezetek bevonásával.
- Az idegenforgalmi szempontból fontos közterületeken megfelelő pihenőhelyek kialakítása (pad, asztal, szeméttároló).
- Kerékpárút kiépítése
- Az önkormányzat honlapján szerepeltetni kell a turisztikai lehetőségeket, megjelenési lehetőséget kell biztosítani az idegenforgalommal foglalkozó vállalkozók számára is.
- Információs adatbázis kialakítása szálláshelyekről, programokról a település honlapján, szórólapokon, kiadványokban.
- A turisztikai szezon meghosszabbítása egyedi kulturális programok megszervezésével.
- **Értékek Háza kialakítása TOP PLUSZ forrásból 2026.**
- **Slow kert kialakítása önerőből 2026.**
- **Slow szelfi- pont kialakítása 2026. önerő**
- **Lókösháza fotópont kialakítása –pályázati forrásból 2027.**
- **zarándokszálláshely, gyermektábor-pályázat 2030.**
- **rekreációs központ pályázat. 2028.**

Gyermek- és ifjúságvédelem

Az önkormányzat képviselő-testülete kiemelten kezeli a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat:

- évente felülvizsgálja gyermekvédelmi rendeletét a jogszabályi változások tükrében,
- megvizsgálja a gyermekjóléti és családsegítési feladatok társulás keretében történő végrehajtásának lehetőségét
- a gyermekjóléti feladatok ellátásáról szóló beszámolót a képviselő-testület minden év május 31-ig megtárgyalja,
- támogatja az ifjúság szabadidejének kultúralt, hasznos eltöltését, illetve minden olyan programot, rendezvényt, amely az ifjúság nevelését, művelését szolgálja,

Infrastruktúra:

A képviselő-testület fontosnak tartja a közúthálózat, a járda, a vízvezetékrendszer, a szennyvízcsatorna-rendszer, a villamos energia, a gáz, a közvilágítás, a telefon, az internet, a kábeltelevíziós szolgáltatások megfelelő biztosítását.

Az informatikai lehetőségek biztosítása a települési önkormányzat számára a modern kor követelményeihez való igazodást, a felzárkózás követelményét jelenti.

Az informatika terén meg kell valósítani azt, hogy

- önkormányzat a honlapját fenntartsa és fejlessze,
- az internetes hozzáférés biztosítva legyen a lakosság széles köre számára.

Közlekedési feladatok között fontosnak tartjuk

- a község útjainak szilárd burkolattal történő felújítását,
- a meglévő utak tisztántartását és a külterületi utak karbantartását,

Köztemető

A köztemető fenntartása az önkormányzatnak kötelező feladata. Az elmúlt években jelentős felújításokat végeztünk el a temetőben.

- ravatalozó felújítás,
- urnafal építése két ütemben,
- kerítés felújítás,
- szilárd burkolat felújítás,
- szilárd parkoló kialakítása a temető mellett.
- fészület és harangláb felállítása.

Kiemelten fontos a fenntartás, mint közszolgáltatás biztosítása. Figyelünk a temető rendezett képének mindenkori megtartására.

További fejlesztések szükségesek még:

- **új parcella kialakítása,**
- **temetői vizesblokk kialakítása,**
- **temetői kamera rendszer kialakítása,**
- **bejárati kapuk felújítása elől és hátul egyaránt,**
- **növénytelepítés a temető nyugati oldalán.**

Lőkösháza, 2025. március 20.

Szűcsné Gergely Györgyi
polgármester